

LUDAS MATYI

a magyar nép mulattató képes ujsága.

III. ÉVFOLYAM.

Megjelenik

MINDE N VASARNAP.

Ara 3 hóra 1 frt 50 kr.

Az előfizetési pénz
a kiadó-hivatalba

Városháztér 6. sz.

atá küldendő.

Pest, június 6.
1869.

22. szám.

Gyűjtőknek

ÖT ELŐFIZETŐ

uán

tiszteletpéldány jár.

Szerkesztői iroda:

Városháztér 6. sz.

ide küldendő mindenféle kézirat
mely Ludas Matyinak
van szánva.

Szegény miniszterek.

Óh szegény szánandó magyar miniszterek!
Oh szegény szánandó osztrák magyar kormány!
Mért hagyjátok el a családi tüzhelyet.
Hogy ragyoghassatok a hatalom polezán?

Magatok mondjátok, hogy minő szánandó
A felelős kormány tagjainak dolga?
Biz a ki felelős, meg a kinek Bécsből
Küldik a parancsot, nem ur az, csak szolgál!

Hát mi vagyunk oka, hogy egyik miniszter!
Ahelyett, hogy itthon dolga után látna:
Bécsbe jár bálozni, Zemplénben verebész..
S nem akad honvéd az osztrák ármadába?

Mi vagyunk oka, hogy a másik miniszter
Mig Erdélyben mászkál s jószágot vásárol:
Itthon meg lehúzzák az adó fejében..
Még a gunyát is a szegény nép nyakáról.

Vagy hogy a harmadik abban leli kedvét:
Hogy királyi biztost küldjön a megyékre.
Ki a feki mondja: hogy lássuk a medvét —
Hogy ráijeszsen a józan magyar népre?

Vagy hogy a negyedik oly szánandó bünbak!
Arra vezetné a premlsili vasutat..
Merre saját java s az osztrák érdeke..
Nem pedig hazánknek szebb jövője mutat?

Ötödik tanácsot instáll a primástól..
S a mint a huzza hát.. ő is ugy secundál..
Jaj bizony akkor a népnevelés ügye —
S a vallás reformja sötétben botorkál.

Igazán szánandó az olyan miniszter!
Ki ugy egyengeti az igazság utját:
Hogy septemvirekké fiskusokat nevez..
S hivatalba rakja minden pereputtyát

„Hallatlan tünemény“! esodáknak esodája!
Nállunk még arra is külön miniszter kell:
Ki az uszályhordó esuszó mászó férget..
Felezcizomázhassa kutyabőr s keresztrel.

Már most édes hazám! ebből megláthatod
Minő szánandó e kormány minden tagja.
De mégis szánandóbb szegény Ludas Matyi,
A ki ily szánandó kormánynak a rabja.

Ludas Matyi.

Heti krónika a diétáról.

Jegyzeti *János diák.*

Amikor pedig a feliratok a háznak asztalára deponáltatnának, kívánák vala az népeknek képviselői, hogy az irástudók és bölcssek magyaráznák meg azoknak tartalmát.

Annakokáért mindjárt felemelkedék vala a jobboldalnak táltosa Pulszki, és szól vala ilyenképen:

Népek képmutatói! Mivelhogy elbukának vala a Csengeriek, s Deák a mi Salamonunk pedig végképen kimeríté már az ő bölcsességének tárházát a 61-i feliratai által, úgy hogy nem volna képes többé annak mását csinálni: e fontos okoknál fogva én reám bízott a majoritás érzelmeinek tolmácsolása.

Ime képmutatók! itt a válaszfelirat, az én szerelmes szülöttem, kiben nekem nagy örömem telik. Ez „Fortuna“ első idéten magzatja, nem mond semmit, de a mit mond, azt is homályosan mondja. Jelszava: éljen a delegáció! éljen a közösi! éljen a kvóta! Ajánlom a majoritás gratiájába!

És lón erre roppant vivát, szetraeszka és zsvió a tótok, oláhok és horvátok részéről kiknek választottaik ez idő szerint a képviselőházban nagy többségben valának.

Monda pedig mindezekre Tisza Kálmán, a balekok vezére: Tisztelt képviselők! Az előttem szólott képmutató urnak válaszfeliratát nem partholhatom következő okoknál fogva:

Primo. Nem én fabrikáltam, ergo az nem lehet jó.

Secundo. Határozottan színt vall, még pedig a sárga fekete színt.

Tertio: Világosan kimondja, hogy a delegációt akarja, a közösi szereteti, a quotát pedig imádja. S végre a mi legfőbb hibája, a társadalmi rend felforgatásáról még csak egy kukk sincs benne. Hanem ajánlok én önöknek ennél sokkal jobbat, a mit én saját tulajdon magam szerkesztettem; ebben megvan minden, a mi a nemzetnek kívánsága lehetne, e mindenből tehát válogatnunk, mint juhász a pergőben.

Ez, tisztelt balközép, úgy-e kielégítőbb, és csakis ezen politika követői a kormányképesek,

kik azt akarják hogy Ausztria is jóllakjék, aztán Magyarország is megmaradjon.

Kinek tetszik? senkinek sem. No jó, megtartom magamnak.

A roppant esendes éljenzés és néma bölintgatások után Simonyi Ernő tette le a garast a házastalára, s monda: „Urak! urak! hirneves muszkavezető hazafiak! szólok hozzátok, kik ott a jobboldalon vigyorogtok. (egy hang a karzatról: száz pácát reájok.)

Én nem vagyok oly szerencsés halandó, mint ti, a kik Zsedényivel kezét szoritni méltóztattok s annál fogva nekem Pulszki felirata sem kell, bár az igazat megvallva, ezen gyarló eszmeszülöttnek van egy dicséretet érdemlő tulajdonsága, és ez az, hogy akkora mint egy nyulfarka! ergo nem drága. Mert tegyük fel, tisztelt képviselők, hogy minden órai vita 600 frtba kerül az országnak de a jobboldali válaszfelirat, melynek felolvasása csak 10 perczet vesz igénybe, Rudnai Sándor kitünő finanszierünk szerint csupán csakis 60 frtba kerül. Igaz, hogy ez nem sok, hanem azért én uraim az egész válaszfeliratért még sem adnék, még ha Pulszkit ráadásul adnak is, nem hogy 60 forintot, de még egy fületlen pitykét sem, mert ha pénzbe nem kerül is, annyiba mint Schvarcz Gyula beszédje, de belekerül Magyarország önállóságába.

A mi Tisza Kálmán feliratát illeti, azt azért nem fogadhatom el, mivel az a legtökéletesebb, sokat akar a szarka, de nem bírja a farka. Csernátoni barátom, a balközép „Ellenőr“-e ezt ugyan humordusabban fejezhetné ki ilyenformán: „kitalar, betakar, fene tudja mit akar.“ Azt se mondja uraim Tisza! hogy bekutyagol-e a delegációba.. de azt sem állítja ám, hogy nem megy. Ennek a balközépnek kellene is a közös ügy, nem is, megis szavazná a kvótát, nem is. Én pedig és pártom határozott állást akarok foglalni a kormánynyal szemben. Éljen a 48. és azzal a pontum.“

Elvégezvén szép éles eloquentiával Simonyi az ő beszédét, megtapsolták vala és riadó éljennel jutalmazták vala a tiszta hazafiak.

Szóla pedig ezután a ráczok vezére Miletics az ő nyelvén, mondván:

Pozdravlam szerb szkó za szedaue!

Ezen idegen hangokra annyira megindulának a képviselők, hogy senkisésem akarna tovább maradni az házban, mivelhogy nem érték vala az ő beszédét.

Tizenkét nap disputálódnak pedig a felett a honatyák és honfiak, hogy melyik válaszfelirat lenne tulajdonképen jobb a négy közül, az-e, a melyik rövid, vagy a melyik hosszú?

Szólának pedig e tárgyhoz a jobboldalról igen bölcselkedő és tudományyal dicsekvő férfiak, mint Szirmai, Bánó, Kerkápolyi, Kautz deputátusok, továbbá Andrászi és Horváth miniszterek, dicsérvén mindannyian a közösügy és delegatiót szemtől szemben.

Nem állhaták meg ennélfogva a baloldaliak sem, hogy ne kisebbitenék az népeknek boldogságát és ne rosszalnák az alkotmányos kormány alkotmányellenes eljárását a választásoknál, míg rendre nem utasítaná őket a haza bölcse, hogy ne lopnák már többé a ház idejét, hanem fogadnák el a bizottság javaslatát úgy a mint van. zsákban.

Ily döntő argumentumokra persze felhangzott a „szavazzunk“ jajkiáltás, melynek az lett eredménye: hogy Pulszki ídétlen magzatát sajátjának ismerte a jobboldal 107.. szavazattöbbséggel.

Ludas Matyihoz.

Csakugyan megnyerted a várt újabb lakot,
Ahol nélkülözöl utcát és ablakot;
Bellebboztok szépen egy udvari lyukba*)
Kegyes pártfogóid nemes bosszujokba.

Nem igen kedvellik, — kimondom hangosan,
Miért látsz Matyikám! olyan világosan?
Azért dugtak most is sötétebb dutyiba:
Ne tűnjék föl néked — bennök semmi hiba.

De rosszul számítanak, mert elméd világát: —
Mely a sötétben is mindent tisztában lát, —
Sugártalan lakod úgy se korlátozza,
Sötétes látásod még inkább fokozza.

*) Már ismét killebeztek.

Ludas Matyi.

Többet is tettek, mint igazságos birák? —
Pártfogólasodra rendszabályul irák:
Hogy ki meglátogat kívánván „soká élj!“
Szükségeltetik rá „policzáj engedély.“

Lánczra verték hát a szánalmat — részvétet,
Pedig e két nemtő ellenök nem vétett;
A szánalom — részvét, a szivben drága kincs,
De a kért engedély lenne rajta bilincs!

Bizonyára itt is hibás a számítás,
Hü pártfogóidnál ez csak önámítás:
A részvét, szeretet szellemlábakon jár,
Nem gátolhatja azt sem börtön, sem vas zár.

De az már, hogy töled elszakaszták a nőt, —
Kivel szived, lelked összeforrt, összenőtt,
Kedves Matyikám! az több mint kegyetlenség,
Azt már nem is hagyja büntetlenül az ég!

Magam is kívánom, — aki veled így tész,
Ne essék izesen neki se az a méz..
Mit száját is nyalva édesen szopogat,
Sőt mint tilost tán még mástól is lopogat.

Papírrágó.

Sziporkák.

Kerkápolihoz.

Pörg nyelved s az eszed nem győzi hadart
szavaiddal..

Mit nyertünk, s a hazát mily fény lengte ma át?!
Kardod csorba! tanári katedrád földüle Pápan..
Allami titkárrá, . így leve Kerge Pali!

A s z a v a z ó g é p.

Zug robogó mozgással e gép, de „eláll“ ha kívánják,
Gróf Andrászi avagy.. többség bölcse Deák!
Horváth Bódi minister biztat ugyan hogy örökre
Mégvédendi hazánk: a közös ügy s paritás.

Légyen e hit s e remény kalauztok, ám de mi
valljuk:
Gépetek addig jár.. míg majd végleg „eláll“.

Ciconia.

Reszelt torma.

Eötvös beszédjére.

Kontárok mondják, hogy mint ötvös remekeltél..
Müved, csillog ugyan.. ám nem ezüst sem
a r a n y.

Egyik jobboldali korifeushoz.
Dölyffel mondád: „állj meg nap lásd tetteimet majd“
S az szavaidra letünt.. a haza kék egiröl.

Reszelő.

Válaszfelirati

I.

Vederből esőbörbe.

Szegény jobboldali mamelukok önmagukat ijesztgetik a muszka mumussal, hogy a kétfejű sas alá menekülhessenek.

Nyulszkiádák.

A magyar szabadságharcz végnapjaiban, midőn Pulszki Ferencz Bécs városán keresztül menekült volna: utlevelét a rendőrségnek is bemutatta.

Az utlevélben „a külön ismertető jelek“ rovata kitöltetlen volt. Csak nézi a rendőrhivatalnok Pulszkit, végre is megszólal nagy dühösen, mondván: „Herunter mit der falschen Nase“ (le azzal az ál-orrjal) s azzal elkezdé kegyetlenül ránczigálni Pulszki rőfös orrát, míg csak meg nem győződött arról, hogy Pulszki urnak valóságos orra az az elefánt ormány.

Pulszki Ferencz urnak egy izben párbajt kellett volna vívnia Mogyoródi őrnagygyal, s midőn arra került volna a sor, hogy leveesse ümegét (das heiszt ingét) Pulszki ur azt semmikép sem akarta cselekedni.

Végre is erre a secundánsok által kényszerítettén, midőn levetette ingét, nagy álmétkodással láták vala mindnyájan, hogy karjai bevoltak szíjjal fáslizva, nehogy azon a kard sebet váglasson.

S megtörtént-e a párbaj?

Dehogy.. Nyulszki ur leleményessége roppant határa fakasztá mind Mogyoródit, mind a secundánsokat s ezzel a komikus fogással vége lett a párbajnak.

Nyulszki részéről a secundánsok voltak:

Gróf Andrássy Gyula! és

Nedbál N. urak!

Kérdi vala pedig Andrássy boszankodva Pulszkit: „Az ördögbe mit csináltál?”

— Szja barátom — felele Nyulszki, az embernek óvatosnak kell lenni, ilyen dühös párbajban még el is vághatnak az ember kezét.

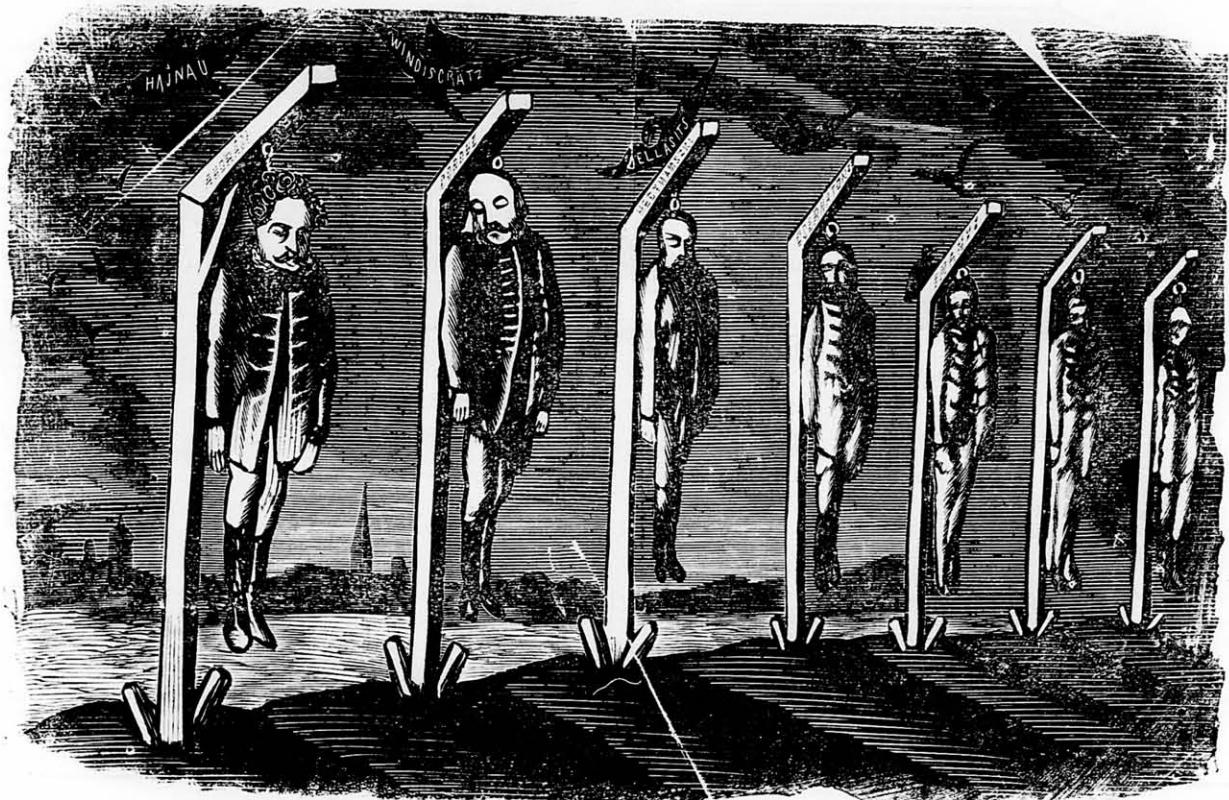
Ugyan kérem honvédelminiszter ur, hazudtolja meg Ludas Matyit.

Ilyenek a végzet utjai, ha Mogyoródi akkor le vágja Pulszki kezét, hogy írta volna meg a jobboldali válaszfeliratot?

illusztrációk.

II.

Vak veti világtalan szemére.

Hát ezek mért menekültek külföldre 1849-ben?

Hát mert féltették „függetlenségüket“, különben felmagasztaltattak volna ilyeténképen la!

Az imádsággal sem jó tréfálni.

A rákos-esabai plébános Krisztus megfeszítéséről épületes egyházi beszédet tartván hivei előtt nagypénteken a kálvárián, midőn azoknak szemükre hányná, hogy szüntelenül káromolnák a Jézus szent nevét anélkül, hogy ezért valakit a világi bíróság megbüntetne, következőleg végzé beszédét: „Ime én ezennel a felfeszített Krisztushoz büneitek megbocsátásáért nem imádkozom, mert nem érdemlitek, hanem kérni fogom, küldje reátok csapásait, fagyot, jégesőt, döghalált, míg meg nem tértek.“

Az első csapás, a fagy, aztán május elején be is köszöntött a r. csabaiakhoz s nagy károkat okozott szőlőben, vetésben, veteményben.

A népnek most erős hiedelme, hogy ezt a plébá-

nos ur imádkozta reájok, s rettenetesen félnek, hogy a többi csapás is be fog következni.

Amint efelett töprenkednének a hivek áldozó csütörtökön a templom előtt, az egyik polgártárs így vigasztalta a szomorkodókat: sose busuljanak kendtek, ám lássa a tisztelendő ur, ha ránk imádkozta az egyiptomi csapásokat, ő bánja meg, mert akkor hogy szedi be tőlünk a párbért?“

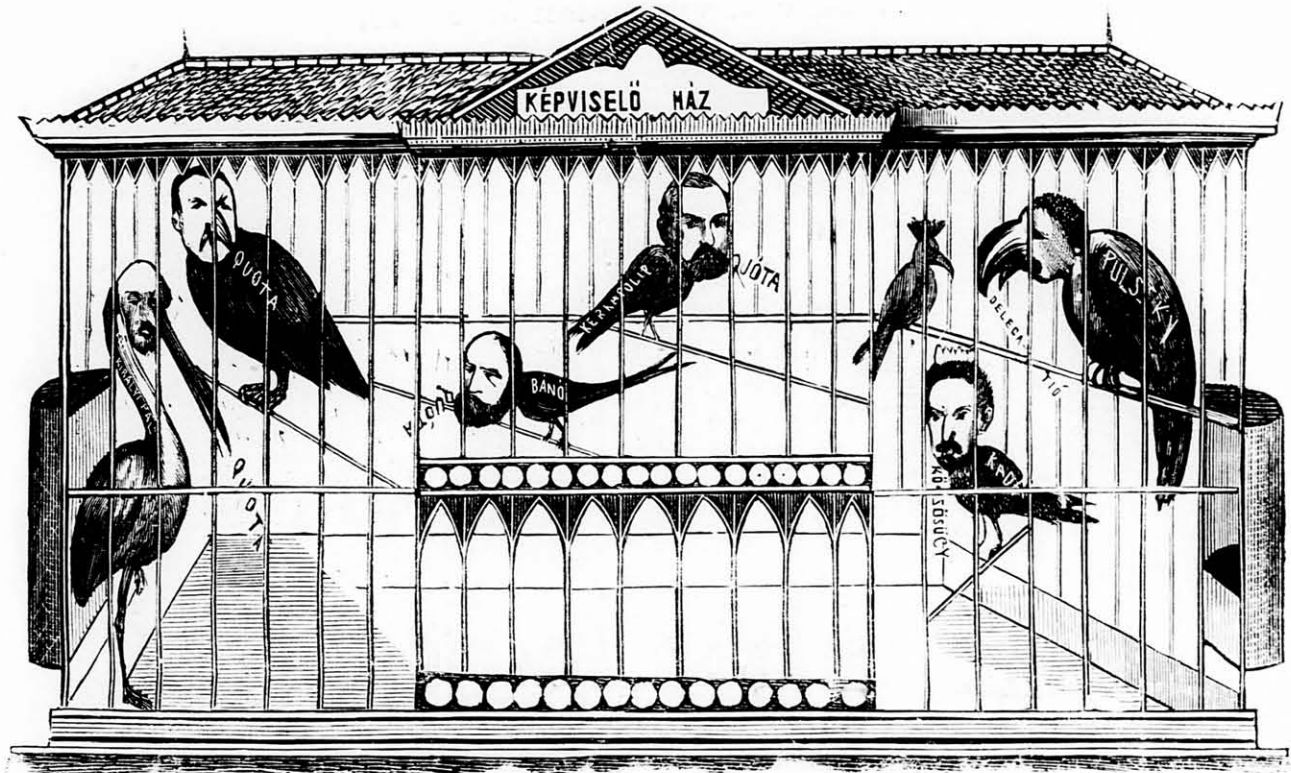
Valjon nem következett-e be a 2-ik csapás is a tegnapelőtti jégesővel? akkor aztán csakugyan bajos lesz beszédni a párbért.

Denique a mai világban még az imádsággal sem jó tréfálni.

Válaszfelirati

III.

Királyi Pál szép madarai:

csicseregnek a közös-ügyes boldogságról.

Országos zivatar.

(A felirati viták alatt.)

Folyik a harez, bög-az orkán,
Bömböl a vész öblös torkán,
Kavarog a felhők szele. .
S egy-egy villám suhint bele.

Hull a zápor, közte jég is,
Azt mondják, hogy használ mégis —
Ős megyéknek ősi fája —
Kitekerve, lerongálva.

Sirály sivit a magasba,
Bár tollát a jég esapdassa,
Ugy könyörög a viharnek:
Ne tegyen kárt a magyarnak.

Felhők alján varju sereg
Vigan károg, nem kesereg.
Csak a vihar végét várja:
Meglesz bőven a prédája.

Jő a felleg diadallal
Dörgve zúgva bösz haraggal,
„Hatalmam szavára mondom,
Amit érek, összerontom.“

„Azért zápor az én nevem,
Mert van bőven sáros levem;
Ledöntöm a régi falat. .
Ne maradjon csak egy falat.“

A mi ösit még talállok:
Mindent széjjel reformálok;
Falv, város és vármegye!
A kegyelem döfést vegye,

Némely darab setét felhő
Erdélynek kerülve feljő.
Jégzáporával szerepel
„Ker kápoli jól kerepel.“

Ott egy másik csibeg csobog
Vizenyösen soká locsog . .
Néha forte, majd piáno. . .
Soh se szánó, mindig B á n ó.

Egy egy villám atezikázik,
Majd lesujt és ott szikrázik. .
A felhőket repegeti
Domahidi s Német Bercezi.

Ott egy madár hosszú csőrrel . .
Barna tollal, vastag bőrrel. .
Kapálózik mint a borju!
Pulszki biz a a vak varju.

Foly a zápor sáros nedve. .
Oda van az ország kedve.
Meadta d uram az esőt:
De köszönet ninesen benne.

Kondor Marczy.

illusztrációk.

IV.

A legelső reform.

Melylyel a kormány föllépni szándékozik.

Ferencz gazda és Danyi mester politikai diskurszusa, a válaszfelirati viták alatt.

Ferencz gazda: Mán akármit perorál Danyi mester, az előttem mind nem újság; én csak azt mondom kigyelmeteknek: hogy fizetni kell, punktum. Más-ként nem élünk meg, mert minden mireg derága, még a levegő is... hát még az idő? gondolja csak kigyel-med, az országgyűlésén minden óráir 600 frtot kell fizetnünk. Csak mi fizetjük azt, nem a nímét.

Danyi mester: Dejszen Ferencz gazda, könnyen beszél kelmed, mert akármit mond a tanácsházba hát az mind szentírás... senki sem mer ellene kukanni; hanem jöjjik csak kigyelmed ide a níp közzé la... bizony kigyelmed is hijába perorálgatna itten, ha a tudjét kifuná is.

Ferencz gazda: A lehet, hogy úgy lenne, a mint májszter ur beszili, de én mán máskép nem tehetek, meg hát nem is akarom a tudómet kifuni. Lássa kigyelmed májszter ur! kilenczedik éve annak körül-belül, hogy kezdtük építeni ezt a közsigházat, de hiszen kigyelmed nem tudja, mert odavándorolt valahol Itáliába... Akkor egyesült erővel dolgozott rajta az egész falu népe; de a feki nímetek kirántották az állást aólunk és abba maradt az építés.

Most három éve, mikor ismét hozzáfogtunk az építéshez, meg is alkudtunk a nímettel, hogy megnyírt tetőzi be: akkor pegyig kigyelmetek hagytak ide bennünket; azok a fene nímetek aztán jól kifosztogattak mindnyájunkat, hogy csak úgy düledt bele a szemünk, de azért csak felépítettük úgy a hogy... s mégis csak többet ér mint a semmi.

Danyi mester. Bizony csak is úgy a hogy, nem is lesz ennek jó vége majd meglássa Ferencz gazda... Én azt mondom, hogy még most is többet ér az a 48-as ház, mit egészen oda hagytak kigyelmetek és a mibe mi lakunk, mert hát annak igen erős alapja van; nem úgy mint ennek, a mit kigyelmetek 67-ben építették fel, hiszen ennek a fundamentuma csupa homokra van építve, a fala s teteje is olyan gyenge, hogy csak a jó idő tartja még; hiszen emlékezhetik rá Ferencz gazda, hogy a Laczi kovács is mit mondott rá, hogy ez az ház nem sokára a nyakunkba dől. Tehát én azt komendálnám... hogy azt a régi 48-i házat tataroznánk ki, abba oszt ellakhatnának még az unokáink unokái is nyugodtan.

Ferencz gazda: No majd meglássuk Danyi mester! hogy fordul az idő sorja... ha nem előbb, de három év mulva alkalmasint úgy lesz a... addig tán csak kibír a ez a czifra flegoria.

Danyi mester. Ki ám, ha el nem hordja valami forgoszl.

Hogy fogott ki az egyszeri rektor a kurátoron.

Régi gyarló szokásból az iskolát vagy rektori lakást sok helyen csak akkor ujtják vagy tatarozzák ki, ha vagy leég vagy összeomlik.

Az X.-i rektor nem győzött rimánkodni a kurátornak: „hogyan igazítsa meg valahára az iskolát, hisz nem lehet a padlásra semmit sem tenni, mindenütt csurog.”

Kurátor uram mindég dübnyögött valamit: „hogyan majd csak rá kerül már a sor arra is . . . rektorom! csak bírja talán még egy kicsit, . . . csak legyen türelemmel majd így, majd úgy megújítatom ha szűnik a dolog idő” stb.

A rektor pedig mondá magában: sem nem így, sem nem úgy, hanem úgy a hogy én akarom. S azzal a zsebébe gyűrt egy két garasos zsidóbugylit, felment a padlásra, s a nádtető korezolását, t. i. a hol még volt tető — szépen mind elvagdalta. Éjszaka aztán jött egy kis éjszakai szél s reggelre az udvaron szedte fel magát az egész háztető.

Igy aztán vagy akarta vagy nem, újítani kellett kurátor uramnak az iskolát.

Ludas Matyi gyorspóstája.

Villányinak: A 61-ki „Dongó”-ban találóbban levolt már írva a bajusznövesztés, e czim alatt: „a kukoricza-föld mint bajusznövesztő szer.”

P. sz. Zih-nek. Mindenkor szívesen látjuk.

Ciconiának — interpellációjára válaszoljuk: hogy „! esze Ján. temetése” czimű elegiaját azért hagytuk nyugodni békén, mivel megvagyunk írva: „ne háborgassátok a halottakat.” Reméljük, hogy a tisztelt interpelláló válaszunkkal tökéletesen meg van elégedve? Különben szeretnénk négyszem közt beszélni . . . a belreformokat illetőleg.

Papírrágónak: A Borsszem Jankónak küldött pástétom megsavanyodott már.

Deszkásinak: „Vincze páter” érthetetlen. Mehr Licht! és mehr vittz!

NÉPSZERŰ VÁLLALATOK.

„NÉPSZAVA”

a magyar nép határozott szabadelvű politikai hetilapja a 48-as párt tagjainak arczképével.

PROGRAMMJA 1848.

Helyben és vidékre egész évre	4	frt	—	kr
„ fél évre	2	„	—	„
„ negyed évre	1	„	—	„

„LUDAS MATYI”,

a magyar nép humoristikus képes ujsága

Helyben és vidékre egész évre	6	frt	—	kr
„ fél évre	3	„	—	„
„ negyed évre	1	„	50	„

LUDAS MATYI humoristikus képes nagy naptára

1869-ik évre.

számos képekkel, változatos tartalmánál fogva kedélyes olvasmány mindig, — leszállított áron 1 forint helyett csak **50** kr.

Bem apó vagy Szeben bevétele 1849-ben.

(nagyszerű csatakép.)

megrendelési ára	1	frt	—	kr
bérmentesen küldve	1	„	30	„
színezve	3	„	—	„

Böszörményi László

nagy arczképe 1 frt.

KOSSUTH LAJOS és FIAINAK örökbecsű levelei

(kőre rajzolt arczképekkel.)

Második kiadás	—	frt	50	kr
Diszkötés angolvászonba kötve s aranyozva	2	„	—	„

Bérmentesen küldve 20 krral több.

A fentebbi lapokra előfizethetni s az említett műveket **utánvétre** is megrendelhetni kiadóhivatalomban

☛ Pest, városháztér 6. szám alatt. ☛

MÉSZÁROS KÁRCLY,

kiadótulajdonos.

Rajzoló: **Blumberg**

Felelős szerkesztő: **Bényei István.**

Kiadó-tulajdonos: **Mészáros Karoly.**

Metsző: **Huszka.**

Pest, 1869. Nyomatott Vodiáner F.-nél, megyeháztér 9. sz.